

[Niels Ravn.]

det, der køber disse ejendomme? Det er min erfaring både fra den egn, hvor jeg bor, og fra min administration i jordlovsudvalget, at når en bylandmænd køber en landejendom, så har denne måske i 9 af 10 tilfælde i forvejen været ejet af en bylandmand. Jeg kan nævne eksempler på, at der i 3 ejerled har været tale om bylandmænd. Fra hele den tid, jeg kan huske, kender jeg ejendomme, som til stadighed har været ejet af det, man kalder bylandmænd.

Endelig kan det jo ikke nytte noget, at hr. Svend Haugaard drejer diskussionen om dette spørgsmål over i landbokommissionen. Det var ikke den, jeg nævnte. Det var det folketingsudvalg, som vi alle er gået med til at nedsætte på det radikale venstres foranledning. Det har siddet i 2 år, men i samtlige disse 2 år har der kun været afholdt sættemøde i udvalget. Det radikale venstre har fået udvalget, men det har aldrig på noget tidspunkt taget initiativ til, at udvalget skulle gå i arbejde.

(Kort bemærkning).

Svend Haugaard: Hr. Niels Ravn siger; at de ejendomme, der købes af bylandmænd, også i forvejen har været ejet af bylandmænd. Det turde da vist være tvivlsomt, om der findes nogen klar statistik herover. Men der er da sivet noget ud om, at disse bylandmænd har en omtrent dobbelt så høj investering i maskiner, bygninger osv., men kun cirka halvt så stor en omsætning som et almindeligt landbrug. Det tyder i hvert fald ikke på, at det samfundsøkonomisk er nogen særlig fordel at gå videre i den retning.

Hr. Johan Philipsen vil ikke have restriktioner, fordi det går ud over låneforudsætningerne. Jeg vil gerne lige sige, at de lån, man får på grund af en for høj handelspris på grund af denne ekstra efterspørgsel, de skal også forrentes og afdrages, og det skal gøres af de unge med de landbrugsforhold, der eksisterer, og de kan altså ikke engang klare en normal forrentning. Jord er noget særligt; det er noget, som der ikke kan produceres mere af, således som der kan af maskiner, bygninger og forskelligt andet. Netop derfor er der grund til at have en særlig jordlovgivning.

Endelig lige til hr. Antonsen: jeg tror ikke, hr. Antonsen har tal for, hvor mange af bylandmændene der har forpagter, og hvor mange der ikke har det. Det er mit indtryk, at en meget betydelig del af disse bylandmænd har forpagtere og bestyrere. Jeg kender mange, mange eksempler fra vore tidligere elever, der er blevet forpagtere og bestyrere — til pæne priser, bevares vel, men i hvert tilfælde sådan, at de lige så godt kunne have deres eget, hvis der bare var ordentlige låneforhold.

Må jeg endelig pege på, at der efter den nuværende lovgivning nedlægges ca. 5.000 brug om året, og man regner vel med, at der skal ca. 5.000 til for at klare generationsskiftet; der er altså sådan set ved at være balance på det punkt. Jeg ved godt, at det ikke altid er de samme, men så er der vel også et tusind stykker tilovers til at træde ind på de steder, hvor det ikke er de samme.

Johan Philipsen: Se, det nytter jo ikke hr. Svend Haugaard at vige udenom. Realkreditte hviler på de værdier, der er i dansk landbrug, værdier, der hviler på forholdet imellem de muligheder, der tilbydes, og de muligheder, der er for køb af disse ejendomme. Så snart man laver restriktioner, ændrer man ved værdiforholdet, og så får man en situation, hvor man ændrer også ved landbrugets realkreditsystem, og det er jo ikke rigtigt, at det så i første instans går ud over landbrugets unge. Der er i hvert fald én helt sikker følgevirkning, hvis vi ødelægger vort realkreditsystem: så bliver de, der kommer fra andre erhverv i samfundet, bylandmændene, forholdsvis bedre stillet med hensyn til køb af disse ejendomme.

Det er imidlertid vore egne og deres muligheder for at købe, jeg vil værne; det er dem, jeg først og fremmest er interesseret i, og det er derfor, jeg vil opretholde vort realkreditsystem. Så kan vi beklage de lave kurser og meget andet; men til trods for alt har systemet dog været en væsentlig faktor i dansk landbrug i årene, vi har bag os. Jeg tror ikke et øjeblik, at det fremover vil være anderledes.

(Kort bemærkning).

Svend Haugaard: Det er muligt, det er lidt hårdt sagt, men jeg har på fornemmel-